

Jukka Nokua

TYHJYYDESTÄ

Kuvataiteen koulutusohjelma

2018

TYHJYYDESTÄ

Nokua, Jukka
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kuvataiteen koulutusohjelma
Toukokuu 2018
Sivumäärä: 24

Asiasanat: tyhjiys, abstrakti taide, päiväkirjat

Opinnäytetyössäni kerroin työskentelytavoistani, lopputyöprosessista työpäiväkirjan muodossa, sekä inspiraation lähteistäni tyhjiydestä. Tutkin myös yhteneväisyyksiä filosofian, tieteen ja taiteen aloilla.

NOTHINGNESS

Nokua, Jukka

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in fine arts

May 2018

Number of pages: 24

Keywords: nothingness, abstract art, diary

In my thesis, I told about my working methods, the final work process in the form of a working diary, and the inspiration from my source of emptiness. I also studied convergence in the fields of philosophy, science and art.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	4
2 NÄKEMYS	6
3 ENTER THE DRAGON	8
4 TYÖSKENTELYPÄIVÄKIRJA	13
4.1 Epätoivo.....	13
4.2 Arkkityypit	17
4.3 Hahmotus.....	20
LÄHTEET	22

1 JOHDANTO

Kerron 2017-2018 välisestä ajasta, tekoprosesseista jotka sisältävät pohdintoja maalaamisesta. Luotaan tekstissäni siihen, mitä olen itse henkilökohtaisesti ymmärtänyt abstraktin taiteen maailmasta, aihekenttänäni on ollut tyhjiys ja olen joutunut hiomaan käsitystäni tyhjiyden käsitteestä sekä maalauksistani, mitä ne oikein sisältävät, jos aiheenani on tyhjiys. Tekstini on sisällöltään osittain työpäiväkirjamaista.

Kiinnostuin taiteen tekemisestä ammattina melko myöhäisellä iällä. Taito on ollut aina käsissä, mutta en ollut ymmärtänyt kuvataiteen tekemisen olevan se asia, mihin lopulta päätyisin. Halusin opiskella vakaan ammatin, siksi aluksi opiskelin monia eri insinööripainotteisia aloja. Opiskelin Lahden ammattikorkeakoulussa muovitekniikkaa, kouluun tulemisen jälkeen olisin voinut erikoistua myös tekstiili ja puu puolelle, sillä ne yhdistyivät materiaalitekniikaksi kouluun astumisen jälkeen. Lahden aikaisista opinnoistani ei tullut oikein mitään puutteellisen motivaation takia.

Lahden jälkeen pidin väli vuoden ja siirryin Vaasaan opiskelemaan ammattikorkeakouluun sähkötekniikkaa. Vaasassa opiskelu sujui jo hieman paremmin, vaikka uusintakokeita kertyikin paljon. Ensimmäisen vuoden aikana, marraskuun aikoina innostuin todella pitkästä ajasta taiteilusta, kun tutustuin sattumoisin eräisiin henkilöihin jotka olivat myös taiteentekijöitä. Ennen tuota ajanjaksoa olin muistaakseni viimeksi piirtänyt ja maalannut ilmeisesti lukion ensimmäisellä vuodella valinnaiskursilla. Taito oli pysynyt silti käsissä ja kehityinkin jopa aikaisemman tasoni yllä nopeasti, koska ajattelin että tämä on nyt se asia, mihin minun tulisi panostaa nyt täysillä. Ajanjakso oli sadistisen kiduttava tutustumisjakso taiteen kenttään, ja sitä se on ollut myöskin sen jälkeenkin, vaihtelevalla intensiteetillä.

Mentaliteetin on oltava kunnossa, jos haluaa olla parempi tekemään taidetta kuin aikaisemmin. Ensimmäinen kehitysjakso jäi hyvin muistiin, sen takia olenkin työskennellyt samalla vimalla myöskin Kankaanpään taidekoulussa ollessani. Kääntöpuolena tosin, olen myöskin turhautunut todella paljon, silloin kun asiat eivät ole edenneet haluamallani tavalla. Oletin itse ilman ulkopuolista painostusta, että minusta tulisi tekniikan ihminen ja olisin elänyt rauhallisen loppuelämän. Toisin kävi. Olin väärässä. Puhtain totuus minkä tajusin maalaamisesta, että se perustuu konkreettisen työn tekemiseen.

2 NÄKEMYS

En omaa varsinaisesti minkäänlaista esteettistä taidenäkemyä, ja olen aina myös ollut hieman kateellinen luokkalaisteni tarkasti rajattuihin aiheisiin. Poukkoileminen ei sovi taiteilijalle, sen opin jo viime kesänä kun toin osan maalauksistani kotitilalleni Nokualle ja huomasin että ne ovat liian sekavia ollakseen taidetta. Osuvan teeman löytäminen, ja siinä pitäytyminen osoittaa mielestäni taiteellista kypsyyttä. Harharetket on tehty. Maalauksen opettaja, sekä myöskin jo valmistuneet taiteilijat olivat yllättyneitä siitä että teinkin lopputyökseni abstraktien maalausten sarjan. Tavallaan päädyin tähän pisteeseen sen jälkeen kun olin käynyt läpi päässäni kaikki käsiteltävissä olevat aiheet läpi. Abstrakti tapa maalata oli valinta.

Transgersion kautta olen kuitenkin keksinyt keinoja millä voin toteuttaa mielihalujani. Tarinallisesti maalauksen kenttä on mielestäni suppea, ne ovat käytännössä katsoen tilannekuvia, eikä niistäkään välity aina se asia, minkä haluaisin kertoa. Siksi olen alkanut kehittää kotonani, sekä päässäni erilaisia tarinoita ja hahmotelmia jotka eivät liity maalauksiini mitenkään, ne ovat kuitenkin saman arvoista työkentelyä ja pitävät myöskin maalaukseni kurinalaisena. Tavallaan olen siis rakentanut abstraktin kentän padon päähäni, jotta se ei tulvisi, olen myös rakentanut tassaavia, tarinallisia suistoja. Ratkaisin taiteelliset abstraktiin taiteeseen kuulumattomat ryöppäykseni käsittelemällä ne päässäni, sekä sarjakuvien tekemisellä piirto-pöytä käyttäen. Maailma on nopea paikka elää ja olen huomannut, että menen sekaisin lähes jokaisesta asiasta.

Kehitin oman näkemykseni estetiikastasta ja sisäisen tyyliä, koska minulla ei aikaisemmin ollut sitä. Kokeilujen kautta tajusin mitkä asiat toimivat työkentelyssäni. Lopputöitä tehdessäni, otin tavoitteekseni saada aikaiseksi herkkiä ja vapaalta tuntuvia maalauksia. Loppunäyttelyn jälkeen hymähtelin ajatukselle, että vietin koko vuoden lopputöitä tehdessäni, mutta itse maalaamiseen käytetty aika oli lasketta- vissa muutamissa tunneissa. Tein muutaman harharetkenkin maalatessani niitä, kuten työpäiväkirjan tekstissäkin se käy ilmi. Estetiikkaa voi kehittää siis priorisoimalla

asioita. Olen melko tehokas maalarina, mutta tyylittömyys iskee heti, jos työskente-
len koko ajan täydellä vauhdilla silmät ummessa sivellintä villisti husien. Päätös on
tehtävä ennen toimintaa. Rajoitteiden asettaminen maalaamisen suhteen on pel-
kästään hyvä asia, kokeilemalla oppii lähinnä sen mitä tulee välttää jatkossakin. Vä-
ripaletin suppeus ja rajoittuneet pensselit ovat pelkästään hyvä asia.

3 ENTER THE DRAGON

Viimeisin uutinen, minkä luin abstraktin taiteen kritisoimisesta oli se, että CIA rahoitti kylmän sodan aikaan sellaisia henkilöitä kuin Jackson Pollock, Robert Motherwell, Wilhelm De Kooning ja Mark Rothkoa. (Frances Stonor Saunders 1995). Rahoitus olisi siis sellainen asia, joka mitätöisi abstraktin taiteen merkitystä latistaen sen pelkäksi propaganda aseeksi, tuota miettiessä on kuitenkin hyvä muistaa mitä vastaavana aikoina Neuvostoliiton puolella tehtiin, sekä Pohjois Koreassa nykyäänkin taiteen kentällä. Ennen toista maailmansotaa ja kommunismia, itäblokin maissa oltiin hyvin pitkällä abstraktin taiteen saralla, esimerkiksi sellainen henkilö kuin Kazimir Malevits maalasi mustan neliön josta muodostui yksi abstraktin taiteen kulmakivistä, musta neliö oli ensimmäinen nonfiguratiivinen tyhjyyttä ilmaiseva maalaus, myöhemmin kommunismin vaikutuksesta hän kuitenkin alkoi maalaamaan realistisia työläisiä. (1977, Paul Sjeklocha & Igor Mead, 40). Valtiot, mesenaatit ja muut rahoitustahot ovat aina vaikuttaneet taidekenttään jollain tasolla, se ei ole mikään uusi asia. Eli kun väittämiä ja syytöksiä aletaan tekemään, tulisi asiat huomioida monessa eri näkökulmassa, ei pelkästään yhden spektrin läpi. Abstrakti taide on ase, jota käytän ihan mielelläni.

Pidän Yves Kleinin ajattelumallista, sekä fiksaatiosta siniseen väriin. Hän lanseerasi oman sinisen värinsä International Klein Bluen (IKB), järjesti yhdeksän luovutussemoniaa, mielenkiintoisin oli *Aineettoman kuvallisen herkkyyden vyöhykkeen luovutussemonia*, jossa hän myi aineettoman taideteoksen amerikkalaiselle kirjailijalle Michael Blankfortille. Seremoniassa maksuvälineenä toiminut kulta palautettiin luonnon kiertokulkuun heittämällä se Seine jokeen ja mitään ei siis oikeastaan tapahtunut. Lisäksi Yves Klein oli tutustunut zen buddhalaisuuteen aikaisemmin aasian matkallaan halutessaan tulla judo mestariksi (1997, Nuit Banai, 32-33)

Tyhjyyden voi todeta konkreettisella tavalla, pelkällä granaattiomenalla. Granaattiomena on aluksi kiinteässä muodossa, mutta kun sen hienontaa, se muuttuu pelkäksi vedeksi. Granaattiomenan siemeniä pyörittelemällä niistä ei jälkeen muuta kuin vettä joka haihtuu myöskin ilmaan. Samalla tavoin planeetatkin rakentuvat konkreettisesti,

granaattiomenan tavoin, myös niistäkään ei jää mitään jälkeen. Avaruus on mutalätäkko, tai tarkemmin sanottuna maitolasi, joka on kaatunut pöydälle, kyseessä oleva maito on kuitenkin 2,7 astetta lämpimämpää kuin alin mahdollinen lämpötila, absoluuttinen nollapiste. Lämpö on energiaa, avaruus on laajalle levittäytyneitä energiaa. Avaruusmaito myös laajenee koko ajan.

Buddhat rakentavat tuntikausia kestäväen prosessin aikana värikkästä hiekasta mandalan, jonka he kuitenkin puhaltavat pois, jättämättä minkäänlaista dokumenttia asiasta jälkeensä (2017, Charley Linden Thorp). Silloin kun buddhalaisuutta käsitteleviä tekstejä alettiin kääntämään, kiinnostuivat aiheesta myöskin monet tunnetut filosofit, Arthur Schopenhauer oli ensimmäisiä heistä (1997, Bryan Magee, 14-15). Lumipallo efekti lähti käyntiin, ja Schopenhauerin ilmiselvän buddhalaisvaikutteen saaneista teksteistä taas kiinnostui Friedrich Nietzsche (2001, Travis Elborough, 12). Nietzsche ylisti myös Richar Wagnerin säveltämää musiikkia (2013, Martine Prange, 23-24). Wagner joidenkin tulkintojeen mukaan kirjaimellisesti omisti kappaleita buddhalaisien ajatuksien nojaan, esimerkkeinä mainittakoon Tristan ja Isolde, Die Sieger ja Parsifal. Yves Klein oli kiinnostunut sinisestä väristä, koska hänelle se edusti abstrakteinta mahdollista väriä. Neljä taiteilijaa, Ad Reinhardt, Pierre Soulages, Franz Kline sekä Kasimir Malevits ovat kuitenkin tunnettuja pelkkää mustaa sisältävistä töistään. Ad Reinhardt tutki myös itämaisia oppeja (2004, Kimmo Pasanen, sivu 135). Reinhardtin maalaukset ovat mustia, tai ainakin näyttävät alkuun mustilta, kunnes silmä erottaa melkein näkymättömä värin vivahteen. Maalaustapa oli osittain sen takia koska hän ei halunnut että lehdessä erottuisi hänen maalauksensa väri, vaan se pitää nähdä luonnossa itse, jotta teos avautuu.

Maalaustensa lisäksi Reinhardt on tunnettu myös taidemaailmaa parodisoivien sarjakuvien kautta. Pierre Soulages käytti uransa alkuaikoina sinistä mustan värin lisäksi, kunnes siirtyi pelkkään mustaan. Kasimir Malevitsi on kuitenkin tiivistänyt koko abstraktin taiteen oivalluksellaan, joka tapahtui paljon aikaisemmin ennen amerikkalaisten, ja muun maalaisten maalareiden esille tuloa. *Vuonna 1919 Malevits toi näytteille teoksensa Valkoinen neliö valkoisella ja julisti maalaustaiteen tuleen päätökseensä*. Rodtsenko oli samaa mieltä, viimeiset taulut oli maalattu, ja maalaustaide oli tullut ääripisteeseensä (2004, Kimmo Pasanen, sivu 7) Uskon että nämä kyseiset taiteilijat ovat ajatuksen tasolla käyneet hyvinkin lähellä buddhalaisien hiekka mandala

käsityksiä taiteesta, sitä välttämättä täysin edes tiedostamattaan. Aasian uskonnoista, tai filosofioista on ammennettu aikojen kuluessa paljon asioita länsimaiseen kulttuuriin. Filosofian kenttää ehkä eniten vaikuttaneet henkilöt, Arthur Schopenhauer ja Friedrich Nietzsche ovat olleet enemmän tai vähemmän tekemisissä buddhalaisen filosofian kanssa. Yhtäläisyyksiä ja esimerkkejä samasta tyhjyyden käsityksestä on olemassa loputtomat määrät, aivan kuten tyhjyyttäkin.

Buddhalaisten mukaan tyhjyyttä ei ole olemassa, vaan kaikki on osa kaikkea. Olen melko pitkälti samoilla linjoilla, koska tieteelliset faktat tukevat myöskin käsitettä, eli sama tyhjyyden käsite seikkailee siis taiteen kentällä, uskonnoissa, filosofioissa, sekä myöskin tieteessäkin. Avaruus ei ole absoluuttisessa nolllapisteessä, vaan se on kolme astetta lämpimämpää alkuräjähdyksen takia, tai palatakseni aiempaan, maitolasin kaatuessa. Lämpö on energiaa joka syntyy hiukkasten liikkeestä, absoluuttinen nolllapiste oli pitkään teoreettinen lämpötila, joka onnistuttiin saavuttamaan vasta laboratorio olosuhteissa häiritsemällä laserilla hiukkasia. Itseasiassa kyseisessä ko-keessa mentiin jopa absoluuttisen lämpötilan allekin, mutta tärkeintä on tiedostaa että kyseessä ei ole mikään luonnollinen tapahtuma.<https://phys.org/news/2013-01-gas-temperature-absolute.html>

Tyhjiö on myöskin teoreettinen käsite ja yllättäen, sitäkään ei esiinny avaruudessa. Avaruus ei ole tyhjiö. Avaruuden voi siis tiivistää ajatuksen tasolla mutalampeen, tai granaattimenaan jossa planeetat toimivat hedelmän siemeninä. Tottakai olen kiinnostunut tyhjyyden käsitteestä myöskin taiteessani, sekä myöskin katson ylöspäin muita taiteilijoita, jotka ovat soudelleet samoilla, sameilla vesillä. Kokonaiskuva on vaikea hahmottaa, jos sitä tarkastelee pelkästään yhdestä vinkkelistä, myöskään rationaalinen ajattelu ei kykene selittämään kaikkea. En ole siirtynyt käyttämään pelkkää mustaa tai sinistä väriä maalauksissani, vaikka olenkin mieltynyt tiettyjen värien käyttämiseen. Värit voivat mielestäni hyvin kuulua tyhjyyden käsitteeseen, varsinkin jos otetaan huomioon buddhamunkit jotka käyttävät värikästä hiekkaa mandaloissaan. Värit ovat osa kokonaisuutta. Tapani maalata on todella nopea, mutta tarvitsen oikeanlaisen virittyneen mielentilan maalatakseni hyvin. En harrasta meditoimista, mutta kerään päivien aikana ajatuksissani tilaa maalauksien toteuttamiselle, se on pitkäkestoinen prosessi.

Pitkäkestoinen maalauksien suunnittelu päässä ja nopea maalaaminen ovat välttämättömiä elementtejä tavalleni työskennellä. Ajattelin pitkään ennen tutustumista tyhjyyteen, että hyvä taiteilija työskentelee joka päivä työhuoneellaan, mahdollisimman pitkään. Hyvän selkärangan omaaminen työskentelemiseksi on ihan hyvä asia, jos haluaa kehittyä mahdollisimman nopeasti maalarina, mutta tietyn pisteen jälkeen näen suunnittelun ja ajattelutyön olevan tärkeämpi asia, myöskin on vaikea työskennellä täydellä teholla, jos takana on kuukausia kestänyt työskentelyputki. Laiska ei saa olla, mutta ylityöskenteleminen on hyvä tunnistaa ajoissa. On todella vaikeaa ylläpitää tasapainoa jos on tottunut työskentelemään paljon ja kauan. Opinnäytetekstini työskentelypäiväkirja osuus käsittelee taidekriisiä mitä kävin läpi maalatessani lopputöitä.

4 TYÖSKENTELYPÄIVÄKIRJA

Työskentelypäiväkirjan aloitin aina istumalla työhuoneeni koneeni äärelle, muistikortti makkulan sisällä. Kirjoittaminen ei vienyt keskittymistä maalaamisesta pois, vaan päinvastoin auttoi selkeyttämään takkuisuutta. Jälkikäteen ajateltuna kärsin pahemmanlaatuisista maalaus kriiseistä. Maalaaminen oli tuolloin kysymysten äärellä jotka aikaisemmin olin jättänyt käsittelemästä.

4.1 EPÄTOIVO

Vaikka aikaisemmin oli mielessä, että teen ihan vaan mitä haluan loppunäyttelyyn, niin jostain syystä, asenteeni on kääntynyt pääläelleen. Nyt en ole enää yhtään varma mitä teen, maalaukset näyttävät ihan surkeilta tässä vaiheessa, ja olen ilmeisesti ottanut jonkinlaisia paineita siitä että pitäisi saada parhainta mahdollista tulosta näyttelyyn, ja en olisi oikeutettu jatkamaan taiteilijana olemista jos epäonnistun nyt tässä. Ne näyttävät hetkittäin ihan hyviltä, mutta jotenkin liian nuhjuisilta sävyttääkseen. Tosin on maalausjälkeni aikaisemminkin ollut samantyylistä väreiltään. Nyt mielessä pyörii pitäisikö käyttää vernissaa, tai sitten rajata ja maalata palloja esiin töistäni, jokatapauksessa, uskon vakaasti että lopputyö tulee päättymään katastrofiin. Joko en kestä painetta, tai sitten jotain muuta tapahtuu, olen elätellyt toivoa viime aikoina myös jonkinasteisesta psykoosista, joka saisi minut irtaantumaan ja tekemään ne huikeat asiat, mitkä saisivat maalauksiin sen vau-efektin, mitä olen tottunut näkemään aikaisemmin, luultavasti joudun menemään takaisin Nokulle vanhaan autiotaloon selvittämään asiat, jos tilani ei hellitä. Ongelmana on myös liian pieni seinä työtilallani johon mahtuu kerrallaan kolme maalaustani yhtä aikaa, triptyykinä en ole tekemässä, joten on vaikea havainnoida mitä maalauksissa tapahtuu, myöskin se kausi, missä totuin maalaamaan myös maalauskehysten reunukset, on jäänyt kummittelemaan mieleeni, enkä osaa suhtautua maalauksiini kovinkaan

hyvin enää kaksiulotteisina kappaleina, olen kokeillut liian monta asiaa. Nyt en ole yhtään varma maalauksistani, tuntuu kuin olisin sairastunut jonkinasteiseen kaksisuuntaiseen mielenhäiriöön opintojen ohella, enkä saa enää konkreettista otetta mitä oikein olen tekemässä. Maalausten tekeminen tuntuu arpanopan heittämiseltä, joko ne onnistuvat loistavasti, tai sitten ne tuhoutuvat kamalalla tavalla kuten Hindenburg zeppeliini. Ehkä näkemystäni haittaa myös se, että olen luontaisesti todella laiska ihminen, joka osaa antaa vain joskus ahkeran vaikutelman itsestään, niinkin laiska, että arvotan työni sen mukaan missä olen nähnyt vähiten vaivaa. Voisiko asian laita jopa olla näin? Hävettää hieman. Kun aloitin lopputyö maalausten sarjaa, ensimmäiset kaksi maalausta onnistuivat täydellisesti ja siitä lähtien on ollut ohdakkeinen tie. Ne onnistuivat, ja mieleeni jäi hyvä jälki niistä, koska ne tapahtuivat itsestään. Koko koulun ajan olen hiljaa mielessäni naureskellut ihmisten taidekriiseille, mutta ilmeisesti on vuoroni kriiseillä nyt koko neljän vuoden edestä. Suurin haasteni, tällä hetkellä, taitaa olla tasapainoni säilyttäminen. Aloin kuitenkin vastata viime kesänä uppoutumaan abstraktin taiteen kenttään, joten kai tämä sitten oli edessäni, kun en oikeastaan mistään mitään. Se oli aihekenttänä uhkarohkea tempaus ja perustui lähinnä sille, että olisin jo nyt, tarpeeksi hyvä toteuttakseni puhtaasti haluni kaltaisia maalauksia. Pallo muotoon rajaaminen perustui siihen, että maalauksissani olisi edes yksi konkreettinen elementti. Pallo, tai ympyrä muotohan ilmeisesti symboloi myös ikuisuutta. En tiedä olenko vielä tarpeeksi hullu toteuttaakseni sen. Konkreettisuus siis, ehkäpä lopetan kriiseilyn tältä erää, ja teen konkreettisen teon, eli laitan muut maalaukseni varastoon piiloon kunnes yksi maalaus on valmistunut aina, tällä tavalla näen mitä tapahtuu yhden maalauksen ajan. Olkoonkin sitten sarja, mutta teen jokaisesta sarjan maalauksesta jollain tavalla uniikin joka erottuu muista sarjassa olevista töistä. Tehdäänpä vielä niin, että käytän parhainta maalausta testimittarina, eli jos tekemäni maalaus näyttää sen rinnalla hyvältä, kelpuutan sen näyttelyyn. Tämä olkoon konkretiaan perustuva sotasuunnitelma, ei konkretia vastaan tyhjiys, vaan on oltava jotain konkreettista, jotta tyhjyyden voisi todeta olevan olemassa. On aika kuunnella taas Lazerhawkia, se on auttanut aina keskittymään kiperissä tilanteissa.

Maalaus pitää siis, saada konkreettiseen muotoon, jotta voisin kutsua sitä maalaukseksi. On olemassa kuitenkin ääripääkin sille, se, että maalaa maalauksen täyteen jolloin se ei ole hengittävä, vaan tukkoon tungettu kokeilu. Viime kesän töissä oli sitä meininkiä aika paljon, ja aloin kadehtimaan hengittävämpiä töitä, jos satuin sellaisen näkemään jossakin. Tasapaino ja maalauksen jännite on tärkeä säilyttää, ettei siitä tule hakatun, väkinäisesti puserretun näköistä. Viime aikoina on ollutkin se mielessä, että maalaaminenhan on itse asiassa väkivaltaista puuhaa, jossa pyritään vain todistamaan oma tekninen paremmuus. Ainakin kouluympäristössä moottorini on hyvin pitkälti käynyt sillä alkukantaisella asteella, näyttelyhaut ja saavuttamisen halu ajoivat siihen tilaan. Koko ajan on ollut jonkinlainen näyttämisen halu päällä omassa mielessäni. Siksipä, koen nykyään, että tietynlaisen herkkyytilan aikaansaaminen on tärkeämpi kriteeri työskentelyssäni, kuin väkisin runttaaminen ja teosten tehotuottaminen. Sekään ei ole oikein mistään kotoisin, jos joutuu väkisin maalaamaan, vaikka olisi mieleltään päänsisältä puhdasta lasisirua, silläkin oli toki aikansa ja en tietäisi sitä, jos olisin jättänyt kokeilematta, että mille henkiselle tasolle voi päästä pelkästään maalaamalla. Tarvitaan siis jotain konkreettista, että tyhjyyden voisi todeta. Se on enemmänkin valintakysymys, millaisena haluaa taiteensa esiintää, samoin kuin se että millaisena haluaa olla ihmisenä, sen ei tarvitse olla simulaatiossa elämistä. Teoksiani vaivaa tällä hetkellä yhdenmukaistamisen puute, vaikka muutama maalaus onkin erityisen onnistunut mielestäni. Pitkäaikaisessa työskentelyssä tulee helposti se ongelma, että maalauksiin tulee liikaa kokeiluja ja niistä muodostuu ikään kuin harjoitustöitä. Näyttelyyn töitä tehtäessä, viime kesästä oppineena, on paljon parempi että on hieman kiire, koska silloin joutuu vaan tekemään raskaasti joka päivä, tällä tavalla ei tule ylityöstöä ja maalauksien ilme pysyy myös lähes samana koko ajan. Olen nopea maalari ja jos on liikaa aikaa käsillä, töistäni voi tulla helposti tunkkaisia. Taidan ottaa opinnäyteohjaajan neuvosta oppia ja tilata lisää kangasta uusiin töihin. Tällä hetkellä olen grafiikan kurssilla opiskelemissa kuivaneula tekniikkaa josta kiinnostuin viime kurssin aikana kun kävimme Turussa katsomassa grafiikkaa. Kurssi ja aikataulun oleminen kortilla on luultavasti hyvä asia työskentelyni kannalta, stressi auttaa toisinaan keskittymään, mutta pitkittynyt stressaaminen, kuten tällä hetkellä oleva stressi ei ole kovin rakentavaa. Vaikka lopputyöhön valmistuisikin erilaisista töistä mitä en ole aikaisemmin tehnyt, on se

luultavasti myös kehitysaskel parempaan. Aina voi viedä työskentelyään eteenpäin, tosin yhteneväiset maalaukset ovat ammattimaisempia. Taidan tilata myös gessoja. Tällä hetkellä olen perehtynyt maalaamaan isoimmalla mahdollisella pensselillä mikä löytyy työtiloilta, sekä laveeraus tekniikat ovat olleet käytössä joilla olen pyrkinyt saamaan töihini herkkyyttä. Se on onnistunut hyvin, ainakin niissä töissä joissa en ole tukottanut maalausta täyteen. Tuntuu että jotkut työt näyttäisivät paremmilta jos niistä saisi osan pois, maalaus pohjani ovat olleet samankokoisia nyt koska olen halunnut tehdä hyvän sarjan lopputyötä varten ja että ne näyttäisivät hyvältä rivissä. Periaatteessa olisi siis kaksi vaihtoehtoa, joko parantaa niitä suunnitelmallisesti, tai sitten ihan vain suoraan karsia osia pois. Kumpikaan vaihtoehdoista ei oikein herätä innostusta minussa. Jos saaisin osaa maalauksistani lyhyemmäksi, niin sarja ei käytännössä toteutuisi, muuta kuin ehkä triptyykin omaisesti ja sitten loput töistäni olisivat sekalaisia muutamia onnistuneita töitä. Liian monta suuntaa mihin mennä, ja olen maalatessani aiheuttanut nykyisen tilanteen sille. Katastrofi hämmöittää. Katsotaan vielä miltä kokonaisuus näyttää kunhan olen saanut muutaman lojuneen maalaukskankaan pingotettua, ne syntyivät melko varhain jo tänä vuonna, mutta otin ne pois kehyksistään väliaikaisesti jossakin välissä kun ajattelin että käyttäisin vain yksiä kehyksiä johon kiinnittäisin aina kankaan, ja poistaisin sen kun ne olisivat valmiina. Ympyrä alkaa saamaan otteen. Nyt kun katselen teoksiani, näen niissä joidenlaisessa ympyrään viittaavaa muotoa. Aikaisemmin kävi siis mielessä, että rajaisin maalauksiseni ympyrän muotoon, mutta ehkä hienovaraisempi ilmaisu sen suhteen on paikallaan. En halua tehdä hätiköityjä ratkaisuja ja pilata lopputöitäni, silläkään, että nyt ne näyttäisivät ihan suoraan sanottuna ihan perseestä revityiltä kappaleilta. En tiedä onko tämä parasta mitä olen maalannut, vaiko sitten huonointa. Ilmiselvää kuitenkin on, että tarvitsen jonkinlaisen päätöksen prosessille jota olen jankannut monta kuukautta, sivu silmällä, tai sitten vakaasti keskittymällä. Ensimmäinen työni onnistui kaikkein parhaiten mitä tein jo nyt standartisoituun kokoon. Mikä ihme meni pieleen etten osannut toistaa sitä? Kaksi muutakin työtä näyttävät oikein messeviltä, mutta ne ovat taas erilaisia verrattuna toiseen tekemääni työhön. Ehkä yritän keskittyä vain hyvään intuitiiviseen työskentelyyn. Automaatio maalaukseen. Ratkaisu- Laitan kolme onnistuneinta työtäni kokonaisuudeksi, ja leikkaan muut pienempään muotoon, lisäksi tilasin kolme metriä lisää kangasta josta teen

yhden isomman maalauksen. Sarja on siis mahdollinen, vaikka koko luokka onkin erilainen. Näyttelyssä tulee olemaan kolmen eri kokoluokan maalauksia. Nyt menen Kankaanpään gallerian avajaisiin. Kolme maalausta työhuoneellani näyttääkin tällä hetkellä vahvalta valinnalta lopputyönäyttelyyn. Eli siirryin takaisin alkuperäiseen suunnitelmaan ja aloitin kahden pohjan tekemisen, yritän saada ne mahdollisimman järkevästi tehtyä, suunnittelemalla niiden aiheet kunnolla. Olen ymmärtänyt työskentelystäni ja myöskin hermojen sietokyvyn kautta, että olen nopea maalaja, pitkäkestoiset, tuntemattoman oloiset suunnittelemattomat työskentelykaudet ovat omiaan tuhoamaan maalaukseni rakenteita. Kerralla kuntoon ensimmäinen hyvä kerros jossa keskityn enemmän rakenteeseen, sitten toinen kerros jossa viritelen värejä ja kontrasteja enemmän ja kolmas viimeistelevä maalauskerros.

4.2 ARKKITYYPIT

Tällä hetkellä huomaisin työskentelystäni, ainakin kolmenlaista maalaustyyppiä ja ne kaikki liittyvät siis melko ilmeisesti myös siihen, kuinka pitkälle olen niitä jatkanut. Ensimmäinen arkkityyppi onnistuu muutamalla tarkkaan harkitulla siveltimen vedolla, eli pohjapiirustus on pelkästään olemassa, ja sitten niiden päälle on maalattu siveltimen jäljet jotka määrittävät rakenteen. Pidän itse henkilökohtaisesti tuosta tavasta maalata ehkä eniten, koska raaka versio siitä, mitä muuten hinkkaisin menemään. Tämantyylliset maalaukset onnistuvat tietynlaisessa mielentilassa, johon on tarvittu rutkasti aikaa poissa työhuoneelta. Mitä kauemman on poissa työtiloiltaan, sitä nopeammin maalaaminen onnistuu kun ajatukset eivät ole ympäriinsä sykkärelä. Toinen maalauksieni arkkityyppi on, lähes sama kuin ensimmäisenkin, mutta siitä on joku kohta maalattu tukkoon, luultavasti myös siitä kohdasta erottaa myös jonnäköisiä muotoja. Siinä missä ensimmäinen arkkityyppi oli lähinnä harkitun ekspressiivinen, näkyy toisessa arkkityypissä taas muutama harkittu siveltimenveto taustalta, ja päällä, ei kokonaan, on maalattu joku osa muodoksi. Yleensä päädyn tuohon ratkaisuun, jos pohjarakenne ei miellytä, tai sitten jos se on liian omituinen ja poikkeava. Tässä maalaustyyppissä on korkeampi riski epäonnistua. Kolmas maa-

lauksieni arkkityyppi on taas ylityöstetty maalaus. Täyteen maalattu ja liian useita tekniikoita joita on tullut kokeiltua työhön. Tavallaan, siis myös harjoitusta siihen, mikä tulee jatkossa näyttämään hyvältä. Tästä arkkityypistä löytyy siis monenlaista rakennetta, jotkut hyvillä ratkaisuilla, jotkut huonommilla. Tämän arkkityypin maalauksetkin saa ihan siedettävään, ja joskus hyväänkin kuntoon rajaamalla ne huonot ratkaisut päällemaalamalla. Oikeastaan, kolmanteen arkkityyppiin päädyn yleensä sillä tavalla, että olen vakuuttunut jostain toisen arkkityypin maalauksesta niin vahvasti, että olen halunnut toistaa sen, yleensä tuloksena on kuitenkin kahden erilaisen maalausjäljen tökerö yhdistelmä, johon joudun maalaamaan kolmannen maali-kerroksen, tai ainakin puolet jäljelle jäävästä alueesta samankaltaiseen kuntoon. Eli yhdistän ensimmäisen, ja toisen arkkityypin hyvät puolet ja maalaan päälle kolmannen kerroksen, yleensä käyttämällä märkää märälle tekniikkaa. Pidän ensimmäisen arkkityypin maalauksista eniten, koska niissä on tehty lähinnä ne parhaimmat ratkaisut ajoissa ja homma on jätetty siihen, kaikkein puhtain muoto ja rakenne. Tällä hetkellä, tämän maalauksen sarjan muodostavat: Kaksi ensimmäisen arkkityypin maalausta, yksi toisen arkkityypin maalausta, sekä kaksi kolmannen arkkityypin maalausta. Lisäksi löytyy yksi maalauksen raakile, jota en ole kehdannut edes jatkokäsittellä. Suhdejakauma on siis: Kaksi-yksi-kaksi. Johon tulee mahdollisesti kolmas. Yritän saada suhdelukemaa neljä-yksi-kolme, ja olenkin miettinyt etukäteen, aika pitkään miten tulen maalaamaan kahteen seuraavaan maalaukseeni. Aion tehdä mahdollisimman harkitusti, luultavasti ensi viikon puolella. Harjoittelin valutustekniikoita yhteen kolmannen arkkityypin maalaukseen ja olen melko luottavainen sen suhteen, että ne tulevat onnistumaan. Tarvitsen ehkä leveämmän siveltimen, mutta en ole siitä vielä varma. Tavallaan haluaisin jokaiselle tämän sarjan maalaukselle oman uniikin näyttävyytensä, mutta samalla myös haluaisin että maalauksissa säilyisi yhtäläisyys. Eli siis, ensimmäinen arkkityyppi on lähinnä vähäeleistä, mutta vahvasti rakennettua figuratiivista abstrakointia, toinen arkkityyppi on lähes samaa, mutta muotopainoitteisempaa, kolmas arkkityyppi lähestyy taas eniten maalauksen pintaa ja kaksiulotteisuutta. Maalusaajan ja kerroksien myötä, myös teosten värimaailma muuttuu radikaalisti yhä tummempaan suuntaan, yleensä mitä työstetympi teos on, sitä tummemmaksi se muuttuu, eli toisessa päässä on kenties sitten se, täysin musta, eli kokonaan puhdistettuun muotoon saatettu maalaus. Jälkikäteen

ajateltuna, vei todella pitkän ajan, että pystyisin analysoimaan taidettani tällä tavalla. Ensinnäkin sille vaiheelle pääseminen, että tietää suurinpiirtein mitä aikoo tehdä, on todella pitkä tie. Sen jälkeen asiat muotoutuvat yksinkertaisemmiksi ja varsinkin nyt näiden lopputöiden aikana olen mennyt taas eteenpäin. Aikoinaan kun hain tänne opiskelemaan, eli pääsykokeiden aikaan, olin silloinkin melko tukevasti saanut otteen aihekentistäni. Silloin maalasin lähinnä psykedeelisiä robottikuvia. Kouluun tultaessa, matka on kulkenut hitaasti ja kompuroiden kohti abstraktimpaa taidekäsitystä, siihen pisteeseen, että aiheella ei ole enää väliä. Tai aiheella on siis väliä, koska sitä ei ole. Tänne tullessani kuulin, että kaikkein yleisin nimi taideteokselle on "nimetön". Nimeän luultavasti lopputyömaalausteni nimeksi joko "Arkkityyppejä", "Kolme arkkityyppiä"- tässä homman nimi olisi se, että maalauksia tulee siis näytellyyn enemmän kuin kolme, joten siinä on ihan tarpeeksi miettimistä. Selventävämpi, mutta latteampi nimi olisi "Tutkielmia kolmesta arkkityypistä", toinen sanavalinta olisi "Arkkityypit I, II ja III". Roomalaiset numerot ovat aina vaikuttaneet massiivisilta, eli asioista joista pidän. Mitäs sitten, jos keksin muita arkkityyppejä tämän jälkeen? Arkkityyppi X, eli Arkkityyppi nro.10. Numeraalinen järjestelmä on puuduttava, koska siinä ei joudu miettimään mitä mikin kirjain on numeroksi käännettynä, toisin kuin roomalaisessa järjestelmässä. Roomalaisissa numeroissa on ihan hyvä kaiku. Keksin arkkityypinkin oikeastaan lennosta tätä kirjoittaessani, mutta kuten aina ennenkin, kaikki palaset lokahtavat automaattisesti kohdalleen ja sehän tarkoittaa näemmä wikipedia artikkelinkin mukaan juurikin niitä asioita, mitä tarkoitin, sekä myöskin enemmänkin, sellaisia asioita joita en osaa aina selittää. Pelottavan lähellä. 14.3.2018. Haluaisin silti, ainakin että lopputyön teokset muodostuisivat arkkityyppien I ja II maalauksista, en tiedä onko tuo numerointi tarpeellinen, mutta luulisin että se osoittaa siis kuinka lähellä se on kosketuksissa todellisuuden kanssa. Arkkityyppihän tarkoittaa siis Jungin mukaan hahmon, asian tai käsitteen alkumuotoa tai mallia. Onko se sitten enää arkkityyppi, jos sitä on kehitelty eteenpäin alkuperäisestä? Totta kai on, koska eihän arkkityyppinen maalaus tarkoita minimalistista maalaustapaa. Minimalismi ei ole arkkityyppisyyttä, se ei ole sen alkuperäinen tarkoitus, mutta turha koreilukaan ei ole. Vain ne asiat, jotka antavat ilmi tarvittavan tiedon. Kirjoitin ylös työhuoneelleni aikaisemmin muistilapun "Enemmän on enemmän, liika on liikaa, vähemmän on enemmän"- Tällä tarkoitan siis sitä, kuinka kaikki

voidaan perustella hetkessä, ihan pelkän mielentilan mukaan. Eli siis, kaikki nuo käsitykset ovat perusteettomia ja puhegeneraattorin suoltamaa automatisoitua pupua jota ei pidä uskoa. Mikään näistäkään pohdiskeluista ei ole silti kiveen hakattua, mutta tarpeellista eteenpäin pääsemisessä. Valkoinen gesso voi olla uhka, mutta myös mahdollisuus.

4.3 HAHMOTUS

Aloitin tässä nyt vähän aikaa sitten kahden uuden maalauksen tekemisen, ja olen antanut niiden kuivahtaa vähintään päivän ennen jatkamista, sanomattakin on selvää, että päivä ei kuitenkaan riitä täysin vesiliukoisen öljyvärin kuivumiseen, mutta on kuitenkin tarpeeksi jämäkkä luodakseen rakennetta alusmaalaukselle. Olen siis maalannut niitä päivittäin, jonkin ohuen kerroksen aina, johonkin kohtaan, käyttäen laveeraustekniikkaa sekä perinteistä siveltimen käyttöä. Värien kanssa tekisi mieli jo irroitella, aivan kuten siveltimenkin kanssa, mutta olen halunnut pitäytyä harkinnanvaraisuudessa. Irroittelemisesta ei ole oikein muuta kuin huonoja kokemuksia, sekä se on myös liian vaarallinen tapa maalata, varsinkin jos haluaa tehdä oikeasti ihan hyvännäköisenkin maalauksen eikä pelkästään kokeilla eri asioita. Kokeilut on jo tehty. Säilytän yhtä jo tukkoon maalattua maalausta harjoituspintana, jos haluan saada varmuutta jostain tietystä asiasta, tai sitten jokin mielenoikku iskee. Maalaan siis siihen turhaksi menneeseen maalaukseen muutamia vetoja, jos siltä tuntuu. Puoli tuntia: Uskon että sain juuri äsken yhden työn valmiiksi, se näyttää hyvältä toisiinkin maalauksiin peilatessa. Meinasin sortua jo siihen ajatukseen tässä puolen tunnin sisällä, että ei tästä tule mitään ja muutan vaan maalausteni kokoja leikkamalla niistä parhaimmat kohdat ja kehystämällä uudelleen. Hyvä etten tehnyt hätiköityjä päätöksiä. Maalaus onnistui todella nopeasti, siihen meni noin neljä maalauksetta ja kukin niistä kesti noin puoli tuntia maksimissaan. Onnistuin siis tänään tekemään ensimmäisen asteen arkkityypin maalauksen. Yhteen asiaan en ole siinä tyytyväinen, mutta yritän kokeilla sitä toisessa maalaus pohjassa josko siinä menisi hitusen paremmin. Vaikka jokin asia ei miellyttäisikään, on se silti kokonaisuuden

kannalta ihan siedettävissä. Tosiasiassahan kaikista maalauksista löytyy aina virheitä, ja jos olisikin lähes täydellinen, on se täydellinen siihen asti, kunnes tekee vielä paremman. Jatkan huomenna, mikäli koko päivä ei mene grafiikan vedostamisessa. Olen siis vieläkin grafiikan kurssilla, laatta on valmis mutta en muista miten vedostaminen tapahtuu joten menen huomenna ajoissa paikalle kertaamaan. En halua olla se ihminen joka jättää grafiikan työhuoneen huonompaan kuntoon poistuesaan sieltä. Ympyrä kiinnosti, mutta onneksi en tehnyt sitä valintaa. Ei vaikka se tulkisikin tyhjyyden käsitettä, en halua takoa lekalla ihmisten alitajuntaan ylimääräistä symboliikkaa, vaan he voivat itse tulkita maalausteni rakenteen. Ympyrä liittyy myös symboliikkaan, eli se tie veisi taas siihen, että neliöt ja kolmiot alkaisivat kiinnostamaan seuraavaksi. Sen jälkeen olisinkin jo maalaamassa "kantaa ottavia" emojeita ja jeesustelemassa siitä, kuinka media vie aikaa ihmisiltä kanssakäymisiltä. Sitä polkua en halua enää käydä, jotain omaperäisyyttä nyt vain. Jos olet kuullut sanonnan "Internet pitäisi räjäyttää", niin mielestäni myös sieltä taiteen kenttään tullee elementeille tulisi suorittaa vastaava toimenpide. Toiselta kannalta katsottuna, internet on nykyajan kirjasto, mutta jos vastaava kirjasto olisi fyysisessä muodossa, olisi sen kirjoista yli puolet jätettä. Sosiaalisen median, sekä myöskin internetin kritisointi on itseasiassa jo hieman vanhentunutta, nykyään ollaan päästy hieman eteenpäin siinäkin asiassa, että se on siirtynyt ironiavaiheeseen, eli kaikesta tehdään vitsiä, aivan kuten 4chanilla on jo tehty iät ja ajat sekä muissa anonyymiyteen perustuvissa formaateissa. Huumori on ihan hyvä juttu, mutta liiallinen asioille naureskelu johtaa päin helvettiä. Kiintopisteen hämärtyessä elämä menettää suunnan. Itse en ainkaan haluaisi olla meemien johdateltavissa oleva kultakala. En haluaisi jeesustella, mutta maalaustaiteen meneminen sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan egonpönkitykseen ollut kamalaa katseltavaa. Tein lähes samalla tavalla kun päivitin blogiani lähes joka viikko, jossa oli noin viisi lukijaa, mutta tajusin sen halventavan vaikutuksen, eli suhtautumisen omaan taiteen tekemiseen. Suosioon pääsemisellä on turmeltava vaikutus. Ehkä kerran vuodessa tosin voisi laittaa jotain ihmisten ilmoille nähtäväksi, mutta sekin olisi suotavaa tapahtua mieluummin lehtiartikkelien muodossa.

5 LOPPUTULOS

Lopputyönäyttelyn jälkeen olin käsittämättömän tyytyväinen valintaani maalata pelkästään abstrakteja maalauksia, koska olin lähes ainut joka teki jotain sen tapaista. Olen ottanut inspiraatiota tyhjyydestä, mutta tapa, jolla olen siihen päätenyt on tapahtunut itsestään. Filosofit, jotka ovat ammentaneet oppejaan buddhalaisuudesta, sekä tiede itsessään ovat vain lujittaneet käsitystäni tyhjyydestä jälkeinpäin. Maalauksissani tyhjyys näkyy abstraktin taiteen historian kautta, kaikki maalauskeiluni ovat aina asteittain vieneet minua kohti mustan neliön dilemmaa. En usko kuitenkaan että tulen siirtymään täysin mustaan maailmaan, vaan haluan säilyttää kehittämäni luontaisella tavalla syntyneen estetiikan tajuni sekä tyylikkyyden. Tyylikkyys on korkein prioriteettini, vaikka se ei aina tukisikaan tyhjyyden käsitystä sekä saattaa kuulostaakin alkuun pinnalliselta ajattelutavalta. Tuon verran olen antanut periksi, ja jos pidän siitä kiinni, en tule taiteilijana kulkemaan samaa reittiä kuin muut taiteilijat. En halua ruveta nihilistiksi yrittäessäni ilmaista tyhjyyttä. Toivon mukaan, tulen keksimään vaihtoehdon.

LÄHTEET

Stoner, 1995. Modern art was CIA weapon. INDEPENDENT 1995. Viitattu 18.5.2018. <https://www.independent.co.uk>

Sooke, 2014. Yves Klein: The man who invented a colour. BBC 2014. Viitattu 18.5.2018. <http://www.bbc.com>

Paul Sjeklocha & Igor Mead, 1977. Unofficial art in the soviet union. Viitattu 18.5.2018. <https://books.google.fi/books>

Nuit Banai, 1997. Yves Klein. Viitattu 18.5.2018.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/samk/detail.action?docID=1823230&query=yves+klein>

Thorp, S. 2017. Tibetan Sand Mandalas. Viitattu 18.5.2018 <https://www.ancient.eu>

Bryan Magee, 1997. The Philosophy of Schopenhauer. Viitattu 18.5.2018.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/samk/detail.action?docID=3052876>

Martine Prange, 2013. Nietzsche, Wagner, Europe. Viitattu 18.5.2018.
<https://books.google.fi/books>